

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk och vedanatomisk analys av stammar in situ vid utgrävningen, Hjälmakajen i Malmö, 2003

Linderson, Hans

2003

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2003). *Dendrokronologisk och vedanatomisk analys av stammar in situ vid utgrävningen, Hjälmakajen i Malmö, 2003*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2003:16). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Nationella Laboratoriet för Vedanatomy och Dendrokronologi, rapport nr 2003:16
Hans Linderson
DENDROKRONOLOGISK OCH VEDANATOMISK ANALYS AV
STAMMAR IN SITU VID UTGRÄVNINGEN, HJÄLMAKAJEN I
MALMÖ, 2003.

Uppdragsgivare: Joakim Frejd, Malmö kulturmiljö, box 406, 201 24 Malmö

Fyndort: Malmö **Prov nr:** enligt lista **Antal sågskivor :** 12

Dendrokronologiskt objekt: Stockfynd med rötter i anslutning till ett torvskikt (10-20cm) vid Hjälmakajen i Malmö. Åldern har bedömts på stratigrafiska grunder till 7-8000 år (BP).

Den dendrokronologiska analysen ger inga absoluta dateringar av materialet men flera relativa dateringar dvs de olika stammarna har korsdaterats inbördes. Därvid har en flytande ekkronologi på 247 år skapats. Denna kan få stor användning för fortsatta undersökningar i samma stratigrafiska lager, ett torvlager på 10-20 cm. En 14C-bestämning kan därmed datera samtliga korsdaterade stammar (se tab, längst till höger). Vid dags dato saknas 14C-datering varför **ett årtal har valts helt fiktivt** för att kunna jämföra stammarnas inbördes dateringar. Egenålder på samtliga stammar är mindre än fem år (nära eller precis under bark). Årsringarna närmast under bark är starkt kompakterade.

Den relativa åldersstrukturen visar att trädens dödsår varierar inom ett spann på ca 75 år, vilket talar mot att en beståndsmässig synkron katastrof som avverkning, plötslig vattenståndsförändring etc. Etableringsåldern är däremot enhetlig, med undantag för SF00102/3 (den stora ekstocken), denna varierar inom 18 år, vilken möjligen kunde blivit ännu mindre om provtagning i rothalsen av träden varit möjlig.

Ett möjligt scenario är att lokalen blivit fuktigare från det att den stora eken (SF00102/3) etablerade sig så att 120-140 år senare, en aldominerad lövblandskog formade ståndorten. Det täta årsringsmönstret hos den gamla eken tyder på att skogsbeståndet har varit slutet, dock ökar tillväxthastigheten (årsringsbredden) under en tid före de övriga trädens etableringsfas. Detta tyder på att någon form av stamutglesning har skett före de yngre trädens etablering. Vidare har den stora eken (SF00102/3) utsatts för brand, då ingen läkningsreaktion har påträffats, är det mer troligt att bränningen har inträffat efter dödsåret.

Ett 14C-prov har uttagits från prov SF00102 enligt överenskommelse.

Prov VED006 + 7 har rimligen inget att göra med den ovanstående beskrivningen, utan är betydligt yngre granträd.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov nr	Träd slag	Antal mätningar radie/år	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering/ E(Efter) V(vinterhalv-året)	Relativ datering + trädets livsålder som har fiktivt satts till 6000 f kr. De relativa värdena är exakta*.
SF00102	503	Ek	5/174	Nära W	Ej datering	6172-6002
SF00103	504	Ek	5/174	Nära W	Ej datering	Samma träd som SF00102
SF00104	614	Ek	2/124	Sp=11näraw	Ej datering	6051-5928
SF00105	613	Ek	2/95	Nära W	Ej datering	6035-5945
VED000	622	Al	3/48	Nära W	Ej datering	
VED001	615	Alm	2/49	Nära W	Ej datering	6045-5997
VED002	618	Al	1/37	Nära W	Ej datering	
VED003	620	Al	1/74	Nära W	Ej datering	6039-5966
	621					Ej analyserat
VED004	624	Al	1/54	Nära W	Ej datering	6053-5995
VED005	200	Al				
VED006	571	Gran	1/60	W	Ej datering	
VED007	540	Gran	1/50	W	Ej datering	

Hans Linderson.